

mun. Chișinău, str. Ștefan cel Mare, 162, Republica Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jchisinau@justice.md

mun. Chisinau, 162 avenue, Republic of Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jchisinau@justice.md

Nr.2-22692/20 din 29 noiembrie 2021

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

MD-2004, mun. Chișinău, str. Al.Lăpușneanu 28

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) se află spre examinarea cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Moreva Elena către Procuratura Generală și Agenția Proprietății Publice privind apărarea dreptului de proprietate, obligarea semnării contractului de prestări servicii comunale și de reconectare a energiei electrice.

La data de 29 noiembrie 2021 prin încheiere s-a dispus admiterea cererii reprezentantei reclamantei Moreva Elena, avocatul Mariana Barașianț, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Astfel, Vă remitem sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) 29 noiembrie 2021.

Anexe: Sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate;

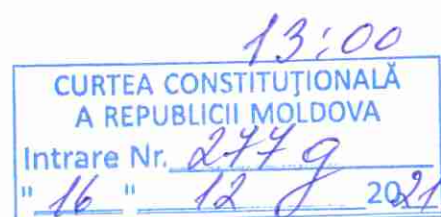
Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) 29 noiembrie 2021;

Copia cererii de chemare în judecată.

Judecător

Roman PASCARI

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate**A.1. Persoană fizică****1. Nume: Barașianț****2. Prenume: Mariana**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun¹

1. La data de 14.06.2017 Reclamanta a devenit proprietara bunului imobil încăpere nelocativă cu nr. cadastral 0100205.007.01.003 cu suprafața de 77.70 m.p., situat în mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 73.
2. Dreptul de proprietate a fost dobândit în baza Contractului de vânzare – cumpărare nr. 4261, încheiat între Belii Nicolai și Reclamanta, autentificat notarial și înregistrat în Registrul bunurilor imobile.
3. După dobândirea dreptului de proprietate, Reclamanta a investit mijloace bănești proprii pentru reparația bunului imobil respectiv cu scopul de a se instala în această încăpere cu biroul notarial propriu.
4. Prin Hotărârea Guvernului nr. 982 din 15.11.2017 cu privire la transmiterea unor bunuri imobile, au fost transmise cu titlu gratuit terenul cu nr. cadastral 0100205.007 și bunul imobil cu nr. cadastral 0100205.007.01, amplasate în mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 73, din gestiunea Direcției Generale pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM în gestiunea Procuraturii Generale a RM.
5. La data de 20.11.2017 Reclamanta a fost invitată la sediul Cancelariei de Stat pentru a fi informată despre faptul că clădirea în care se află bunul imobil proprietate (încăpere separată cu intrarea din stradă separată) este transmisă Procuraturii Generale și ea urgent trebuie să transmită bunul său în proprietatea statului. "Propunerea" a fost refuzată.
6. La data de 29.12.2017 administratorul bunului imobil transmis în gestiunea Procuraturii Generale, din partea acestei instituții, a deconectat în încăperea proprietatea Reclamantei energia electrică, ceea ce a făcut imposibilă folosința bunului de către proprietara.
7. La multiple adresări către Procuratura Generală, Agenția Proprietății Publice și ÎCS "Premier Energy" SRL referitor la reconectarea la energia electrică/ încheierea unui contract privind prestarea serviciilor, Reclamanta a fost refuzată.
8. Prin Hotărârea Guvernului nr. 222 din 03.04.2019 cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimburi de bunuri și modificarea unor anexe ale hotărârilor de Guvern, în pct. 2 a fost împuternicită Agenția Proprietății Publice să asigure efectuarea schimbului bunurilor imobile proprietate privată amplasate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, cu numere cadastrale 0100205.007.01.001, 0100205.007.01.003, 0100205.007.01.005, 0100205.007.01.011, 0100205.007.01.014, 0100205.007.01.020, 0100205.007.01.024, 0100205.007.01.025, 0100205.007.01.033 pe bunurile imobile proprietate de stat

¹ Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

cu numere cadastrale 0100423.282, 0100108.971, 0100103.404, 0100212.309, 0100212.310, 0100313.393, 0100414.475, 0100423.029, 0100202.606 și suprafețe din bunurile imobile cu numerele cadastrale 0131212.036, 0100212.238, 0131126.105, 0100214.138, 0122104.378, 0100101.550, 0100515.176, 0100218.241, 0100213.275, 0100401.723, care după formare în scopul efectuării schimbului se determină ca bunuri din domeniul privat al statului, cu transmiterea ulterioară a acestora în administrarea Procuraturii Generale.

9. Acest punct al HG 222 a fost modificat prin HG 285 din 29.05.2019 și HG 300 din 20.05.2020 și este expus în varianta actuală.

10. În pct. 4-7 este descrisă procedura de schimb.

11. Reclamanta, după multiple discuții, a adresat solicitare către Agenția Proprietății Publice cu formularea întrebărilor și prin răspunsul APP cu nr. 04-06-2810 din 05.05.2021 a primit răspunsul la unele din întrebări adresate: raportul de evaluare a bunului imobil proprietate Reclamantei nu există la moment, grupul de lucru este format, însă Ordinul respectiv nu a fost anexat, temei juridic de impunerea cetățenilor de a ceda proprietatea sa nu a fost indicat.

12. La data de 24.11.2020 Reclamanta a depus cerere de chemare în judecată contra Procuratura Generală și Agenția Proprietății Publice cu privire la apărarea dreptului de proprietate, prin care solicită interzicerea pîrîților să creeze impedimente în folosința bunului imobil și exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral 0100205.007.01.003, obligarea pîrîților și reconectarea energiei electrice și interzicerea deconectării de la această, obligarea pîrîților la încheierea contractelor de prestarea serviciilor comunale. Cauza este primită spre examinare de Judecătoria Chișinău sediul Centru.

13. Poziția Pîrîților în acest litigiul a fost comunicată verbal Reclamantei de mai multe ori, dar și rezultă și răspunsul APP menționat mai sus și mai multe răspunsuri ale Procuraturii Generale – odată ce este în vigoare HG 222 din 03.04.2019, Reclamanta nu poate folosi bunul său și este obligată să-l cedeze în proprietatea statului în condițiile impuse de stat.

C. Obiectul sesizării²

14. Prin prezenta sesizare rugăm verificarea constituționalității următoarelor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 222 din 03.04.2019 (în vigoare 05.04.2019) *cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimburi de bunuri și modificarea unor anexe ale hotărârilor de Guvern, și anume:*

"2. Se împuternicește Agenția Proprietății Publice să asigure efectuarea schimbului bunurilor imobile proprietate privată amplasate în mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, cu numerele cadastrale 0100205.007.01.001, 0100205.007.01.003, 0100205.007.01.005, 0100205.007.01.011, 0100205.007.01.014, 0100205.007.01.020, 0100205.007.01.024, 0100205.007.01.025, 0100205.007.01.033 pe bunurile imobile proprietate de stat cu numerele cadastrale 0100423.282, 0100108.971, 0100103.404, 0100212.309, 0100212.310, 0100313.393, 0100414.475, 0100423.029, 0100202.606 și suprafețe din bunurile imobile cu numerele cadastrale 0131212.036, 0100212.238, 0131126.105, 0100214.138, 0122104.378, 0100101.550, 0100515.176, 0100218.241, 0100213.275, 0100401.723, care după formare în scopul efectuării schimbului se determină ca bunuri din domeniul privat al statului, cu transmiterea ulterioară a acestora în administrarea Procuraturii Generale."

15. Articolul 135 Constituției Republicii Moldova și art. 4 Codului Jurisdicției Constituționale stabilesc expres că în competența Înaltei Curți este controlul constituționalității și a hotărârilor Guvernului.

16. Având în vedere că obiectul litigiului constă în apărarea dreptului de proprietate a Reclamantei asupra bunului imobil cu nr. cadastral 0100205.007.01.003 amplasat în mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 73, iar HG 222 stabilește expres impunerea Reclamantei la cedarea acestei proprietăți, este evident că prevederile controlul constituționalității cărora se solicită, sunt aplicabile litigiului examinat.

² În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție³

17. Considerăm că prin prevederile contestate a HG 222 din 03.04.2019 sunt încălcate următoarele drepturi fundamentale ale Reclamantei:

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 15

Universalitatea

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Averea dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale,

³ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI din 10.12.1948

Articolul 17

1. Orice persoană are dreptul la proprietate atât singură cât și în asociere cu alții.
2. Nimeni nu va fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁴

18. În esență sa art. 2 Hotărârii Guvernului nr. 222 din 03.04.2019 *cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimburi de bunuri și modificarea unor anexe ale hotărârilor de Guvern* reprezintă exproprierea bunului imobil – proprietate privată Reclamantei, însă fără respectarea procedurilor stabilite prin Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488-XIV din 08.07.1999.

19. Important este că în cazul respectiv nu este indicată nici o cauză de utilitate publică, Reclamantei fiind create obstacole în exercitarea dreptului de folosință asupra bunului său deja de câțiva ani, ceea ce îi cauzează prejudiciul material exprimat, printre altele, prin achitarea locațiunii pentru alt imobil în care desfășoară activitatea profesională.

20. În răspunsurile sale Agenția Proprietății Publice invocă că nu este expropriea, însă nu oferă răspuns care este acea normă legală care permite asemenea acțiuni.

21. În ambele cazuri, prevederile HG 222, verificare constituționalității cărora se solicită, contravin art. 46 și 54 Constituției Republicii Moldova, art. 17 Declarației Universale a Drepturilor Omului, dar și unui șir de alte prevederi legale, or dreptul la proprietatea privată este garantat și protejat de stat.

22. Dreptul la proprietatea privată reprezintă fundamentul drepturilor omului și este greu de imaginat cum ar viața dacă statul va limita acest drept după bunul său plac. În practica CEDO, dreptul de proprietate privată ocupă un loc foarte important. În aceste circumstanțe, preocuparea pentru reglementarea dreptului de proprietate a fost și continuă să reprezinte o prioritate, atât la nivelul instituțiilor europene abilitate, cât și la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene.

23. Totodată, este important de menționat că prin HG nr. 982 din 15.11.2017 cu privire la transmiterea unor bunuri imobile, au fost transmise cu titlu gratuit terenul cu nr. cadastral 0100205.007 și bunul imobil cu nr. cadastral

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

0100205.007.01, amplasate în mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 73, din gestiunea Direcției Generale pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM în gestiunea Procuraturii Generale a RM, însă bunul imobil 0100205.007.001.003 a fost și rămâne în proprietatea privată a Reclamantei.

24. Dreptul de proprietate privată este un drept absolut, exclusiv și perpetuu, ceea ce oferă proprietarului libertatea oricărei acțiuni sau inacțiuni în legătură cu bunul său.

25. Prin garanția oferită de art. 46 Constituției Republicii Moldova, statul este împiedicat să facă uz de atributele sale de putere publică atunci când apare ca titular al unei proprietăți private

26. Însă, în speța, prin prevederile HG 222 este limitat dreptul Reclamantei de a dispune de bunul său, fiind impusă de către stat obligația de a ceda imobilul prin schimbul la alte imobile determinate de stat, fără ca Reclamanta să exprime voința sa în acest sens.

27. Sunt relevante speței constatările CEDO în cauza Mocanu și alții vs Republica Moldova: "Curtea a reamintit că acest articol (*art. 1 la Protocolul 1 Convenției*) cere, mai presus de toate, ca ingerința autorității publice în exercitarea dreptului de proprietate să fie legală. În această cauză, Curtea a observat că reclamantii au pierdut controlul asupra terenurilor lor din momentul în care statul le-a ocupat și apoi le-a schimbat destinația. Curtea nu a acceptat argumentele Guvernului potrivit căruia ocuparea terenurilor în litigiu a fost efectuată în condițiile prevăzute de lege. Curtea a constatat că în această cauză nu au fost respectate etapele prevăzute de lege pentru procedura de expropriere. În special, nu a existat o declarație de utilitate publică care să inițieze procedura de expropriere în modul prevăzut de lege. Curtea a reținut că autoritățile au recunoscut că expropriere, în acest caz, nu a avut loc în conformitate cu Legea cu privire la expropriere. Totodată, Curtea a observat că, în conformitate cu prevederile legislației naționale, nu putea exista o expropriere fără o compensare justă și prealabilă și că, în caz de dezacord cu condițiile de expropriere – așa cum este în cauza dată – transferul dreptului de proprietate nu putea fi efectuat decât în temeiul unei hotărâri judecătorești, care a devenit res judicata. Cu toate acestea, s-a constatat că, în speță, statul a însușit terenurile reclamantilor fără să le plătească, prealabil, despăgubiri în această privință și fără a recurge la un proces de judecată. De asemenea, Curtea a notat că instanțele din Republica Moldova au aprobat practica exproprierii, *de facto*, considerând că reclamantii au fost privați de proprietatea lor în scopuri de utilitate publică. În cele din urmă, Curtea a

observat că, referitor la primii doi reclamânți, actul formal de transfer de proprietate a fost întocmit după 3 ani, timp în care statul a ocupat terenul în cauză. Referitor la al treilea reclamant, Curtea a constatat că transferul de proprietate încă nu a fost înregistrat și că, până în prezent, acesta nu a primit nicio compensație în schimb, sau un alt teren. Prin urmare, Curtea a considerat că situația reclamânților nu poate fi considerată "previzibilă" și că ar respecta cerința de "securitate juridică". Mai mult, Curtea a considerat că situația în cauză a permis autorităților să profite de ocuparea ilegală a terenurilor în detrimentul reclamânților. Având în vedere cele expuse, Curtea a concluzionat că ingerința nu a fost compatibilă cu principiul legalității și, astfel, a încălcat dreptul reclamânților la respectarea proprietății lor. Prin urmare, Curtea a constatat încălcarea dreptului reclamânților la respectarea proprietății lor, prevăzut de Articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenție."

28. Astfel, considerăm că prevederile art. 2 HG 222, ce țin de impunerea Reclamantei la schimbul ne-echivalent și ne-benevol al bunului său sunt contrare prevederilor constituționale citate supra.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁵

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁶

Declar pe propria răspundere că informațiile prezentate în această Sesizare sunt veridice, pentru ce și semnez

Avocat Merlane Brăgălaș

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎNCHEIERE

29 noiembrie 2021

municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător
Grefier

Roman Pascari
Dumitrița Rusu

a soluționat în sediul instanței, în ședință de judecată publică, în limba română, cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Moreva Elena către Procuratura Generală și Agenția Proprietății Publice privind apărarea dreptului de proprietate, obligarea semnării contractului de prestări servicii comunale și de reconectare a energiei electrice

CONSTATĂ:

Argumentele participanților la proces

1. La data de 24.11.2020 Moreva Elena a depus o cerere de chemare în judecată către Procuratura Generală și Agenția Proprietății Publice privind apărarea dreptului de proprietate, obligarea semnării contractului de prestări servicii comunale și de reconectare a energiei electrice.
2. La data de 12 iulie 2021, în ședința de judecată, reprezentantul reclamantei Moreva Elena, avocatul Mariana Barașianț, a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a hotărârii Guvernului RM nr.222 din 03.04.2019 „Cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimbul de bunuri și modificarea unor anexe ale hotărârilor de Guvern”.
3. În motivarea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, reprezentantul reclamantei Moreva Elena, avocatul Mariana Barașianț, a conchis, că Hotărârea Guvernului nr. 222 din 03.04.2019, contravine, contravine art. 46 și 54 din Constituția Republicii Moldova, art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, dar și unui șir de prevederi legale, or dreptul de proprietate privată este garantat și protejat de stat.
4. A menționat, că prin prevederile Hotărârii Guvernului nr. 222 din 03.04.2019 este limitat dreptul Reclamantei de a dispune de bunul său, fiind impus de către stat obligația de a ceda imobilul prin schimbul la alte imobile determinate de stat, fără ca reclamanta să exprime voința sa în acest sen.
5. A făcut referire la pct. 82 al Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 în care se prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii

următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederi le contestate.

6. *In ședința de judecată reprezentantul reclamantei Moreva Elena, avocatul Marina Barașianț, a susținut motivele invocate în cerere și a solicitat admiterea demersului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru examinare.*
7. Suplimentar a menționat că, prevederile contestate a Hotărârii Guvernului nr. 222 din 03.04.2019 urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, deoarece pct.2 din hotărâre prevede că, efectuarea de către Agenția Proprietății Publice a schimbului bunului imobil ce îi aparține cu drept de proprietate privată amplasat în mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, inclusiv cu numărul cadastral 0100205.007.01.003.
8. *In ședința de judecată, reprezentanta Procuratura Generală, dna Alina Vochin, a solicitat respingerea demersului, ca neîntemeiat. A menționat că, nu sunt întrunite condițiile pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate.*
9. *In ședința de judecată, reprezentantul Agenției Proprietății Publice, fiind citat legal nu s-a prezentat și nici nu a comunicat instanței motivele imposibilității prezentării în ședința de judecată.*

Aprecierea instanței de judecată

10. Soluționând cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate formulată de reprezentantul reclamantei Moreva Elena, avocatul Marina Barașianț, audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a o admite, și de a dispune ridicarea excepției de neconstituționalitate, din următoarele considerente.
11. Potrivit art.12¹ alin.(1) Cod de procedură civilă în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.
12. Conform art.12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:
 - a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
 - b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
 - c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

- d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.
13. Instanța de judecată reține că la pct.72 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova este menționat că pornind de la faptul că norma sesizată prin intermediul instituției excepției de neconstituționalitate este supusă controlului de constituționalitate aplicativ la un caz concret dedus instanței de judecată, procedura rezolvării excepției de neconstituționalitate constituie un control concret de constituționalitate.
 14. Pct.74-75 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 menționează, că procedura de soluționare a excepției de neconstituționalitate presupune parcurgerea a două etape distincte: etapa judiciară, premergătoare, ce constă în invocarea excepției de neconstituționalitate în cadrul unui proces aflat pe rolul unei instanțe judecătorești și pronunțarea judecătorului asupra acestui incident procedural, finalizată eventual cu sesizarea Curții Constituționale;
 15. Curtea a reținut că, la prima etapă, rolul determinant aparține judecătorului ordinar, care, în cele din urmă, dispune ridicarea excepției de neconstituționalitate. Acesta poate fi numit „primul judecător constituțional”, care în procesul de aplicare a legii sesizează aspectele de neconstituționalitate.
 16. Instanța de judecată reține că în aceeași hotărîre la pct. 78 – 82 este indicat că fiind un instrument de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale, excepția de neconstituționalitate poate fi invocată într-un proces declanșat și doar în cazul în care are incidență în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată.
 17. Curtea a mai specificat la pct.82 din Hotărîre, că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.
 18. Suplimentar instanța de judecată reține că potrivit prevederilor art. 24 din legea RM nr. 317 alin. (1) – (4) din legea RM nr. 317 din 13.12.94 cu privire la Curtea Constituțională, Curtea exercită jurisdicția la sesizarea făcută de subiecții stabiliți de prezenta lege, în condițiile Codului Jurisdicției Constituționale. Sesizarea trebuie să fie motivată și să corespundă cerințelor prevăzute în Codul Jurisdicției Constituționale. Sesizarea este semnată de șeful organului în al cărui nume este făcută. Modelul sesizării și modul depunerii ei sînt prevăzute de Codul Jurisdicției Constituționale.
 19. Instanța de judecată reiterează, că rolul judecătorului ordinar este de a verifica întrunirea condițiilor stabilite de curte la pct.82 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 nr. 2 din 09.02.2016. Verificarea

- respectivă este posibilă în condițiile în care semnatarul respectă condițiile impuse pentru depunerea sesizării.
20. Astfel, în vederea neadmiterii încălcării dreptului reclamantei Moreva Elena la un proces echitabil, instanța consideră necesar de a admite cererea formulată de reprezentantul reclamantei Moreva Elena, avocatul Mariana Barașianț și ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Hotărârii Guvernului RM nr.222 din 03.04.2019 „Cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimbul de bunuri și modificarea unor anexe ale hotărârilor de Guvern” în raport cu prevederile art. 46 și art. 54 din Constituția Republicii Moldova.
21. În asemenea circumstanțe, instanța de judecată apreciază că la caz sunt întrunite condițiile stabilite la art.12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă și indicată la pct.82 alin.(3) din Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016.
22. Pentru aceste motive, instanța de judecată apreciază ca fiind întemeiată și pasibilă de a fi admisă cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de reprezentantul reclamantei Moreva Elena, avocatul Mariana Barașianț, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Moreva Elena către Procuratura Generală și Agenția Proprietății Publice privind apărarea dreptului de proprietate, obligarea semnării contractului de prestări servicii comunale și de reconectare a energiei electrice.
23. În conformitate cu prevederile art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție, pct.82 din Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016, art.art.12¹, 269 – 270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

DISPUNE :

Se admite cererea reprezentantului reclamantei Moreva Elena, avocatul Mariana Barașianț, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a pct.2. din Hotărârea Guvernului RM nr.222 din 03.04.2019 „Cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimbul de bunuri și modificarea unor anexe ale hotărârilor de Guvern”.

Se remite Curții Constituționale sesizarea depusă de reprezentantul reclamantei Moreva Elena, avocatul Mariana Barașianț, pentru soluționare.

Încheierea separat nu este susceptibilă de atac.

**Președintele ședinței,
Judecător**

COPIA CORESPUNDE
CU ORIGINALUL

Roman PASCARI